

ved at danskere i alle aldre i perioder søger til andre lande for at arbejde eller uddanne sig, og vi skal glæde os over de udlændinge, der føler sig tiltrukket af vort land for i en kortere eller længere tid at holde ferie, arbejde, forske eller på anden vis give os inspiration og fornyelse.

Med disse kortfattede betragtninger, sammenholdt med at vi i Det Konservative Folkeparti ikke finder spørgsmålet egnet til en folkeafstemning, skal jeg afvise forslaget.

Aage Frandsen (SF):

SF er tilhænger af, at man hyppigere bruger folkeafstemninger, dvs. benytter sig af et direkte demokrati som supplement til det repræsentative demokrati, det indirekte demokrati. Det fremgår af forslag, som vi har fremsat i Folketinget – også i denne samling – om lokale folkeafstemninger, hvor vi især peger på, at netop på kommunalt og amtskommunalt plan kunne folkeafstemninger anvendes hyppigere. Vi har også i et andet forslag om nedsættelse af en grundlovskommission, som vi tidligere har fremsat, givet udtryk for, at folkeafstemninger kunne overvejes også på nationalt plan.

Men det er efter vores opfattelse helt afgørende, at man tager stilling til nogle principielle spørgsmål, inden man kaster sig ud i flere folkeafstemninger. Det fremgik også af de forslag, som vi fremsatte, at vi mener, der er nogle helt principielle spørgsmål, der skal afklares, inden man tager stilling til det.

For det første er det sådan, at spørgsmål for at kunne bringes til folkeafstemning skal være af en bestemt type eller for at sige det modsat: Der er ting, som man ikke kan sende til folkeafstemning. Sådan har vi det allerede i dag, når det drejer sig om den bestemmelse, at en mindretal i Folketinget kan sende ting til folkeafstemning. Her er der spørgsmål, som man ikke kan sende til folkeafstemning. Det drejer sig i det her tilfælde, vil jeg understrege, f.eks. om spørgsmålet om menneskerettighederne; det drejer sig også om spørgsmål, som går ind på forholdet til internationale konventioner, som Danmark kan tilslutte sig.

For det andet er det efter vores opfattelse vigtigt, at folkeafstemninger er ægte folkeafstemninger; det vil sige, at det er afstemninger afholdt på baggrund af folkets initiativ. Det er ikke meningen med folkeafstemninger, at en parlamentarisk forsamling via et flertal, må det jo så være, ønsker at sende spørgsmål til folkeafstemning, enten fordi man regner med, at

temaet er ganske populært – det har man set i andre lande – eller også fordi man simpelt hen er bange for at forholde sig politisk til det, som man ellers politisk er valgt til. Derfor er det efter vores opfattelse afgørende, at det er på folkets initiativ.

For det tredje skal folkeafstemningen være bindende netop ud fra den betragtning, at det er folket, der skal tage initiativet, og så er det også folkets eget ansvar. Så kan folket ikke overtrumfes af en parlamentarisk forsamling, der mener noget andet. Det er folkets ansvar, hvis folket vil have indflydelse.

For det fjerde er det, som også andre ordførere har været inde på, helt afgørende, at går man endelig ind i en diskussion om, hvad der skal sendes til folkeafstemning, så skal temaet være entydigt; det skal være klart, hvad det er, man stemmer om. Det burde være en selvfølge, men det er åbenbart nødvendigt at understrege i forhold til det forslag, der ligger her.

Entydige spørgsmål på lokalt plan kunne være spørgsmål om nedlæggelse af en skole, oprettelse og anlæg af et kunstmuseum og sådan nogle ting. Det er entydige spørgsmål. Et andet entydigt spørgsmål kunne også være, om man skal have en Øresundsbro, for uanset om vi synes, at det er godt eller dårligt at sende det til folkeafstemning, så er det et entydigt spørgsmål. Dermed er ikke sagt, at det er let at tage stilling til spørgsmålet.

Men med det her forslag er det ikke entydigt, hvad det er, man stemmer om. Det er efter vores opfattelse helt uklart, hvad et multietnisk samfund er for noget. Det kan betyde det, som fru Birthe Rønn Hornbech var inde på: at man simpelt hen ikke vil have etniske grupper, som ikke er danske, i Danmark, altså svenskere, tyskere, pakistanere osv. Det kan også betyde noget andet måske. Men ordet etnisk betyder det, som fru Birthe Rønn Hornbech var inde på i sin skelnen i forhold til det multikulturelle.

Er f.eks. Danmark i dag et multietnisk samfund? Er Schweiz et multietnisk samfund? Er USA et multietnisk samfund? Hvor mange skal der til, for at man er multietnisk? Er det en procent, som man kan måle – f.eks. 10 pct.? Og hvem er det, der tilhører en etnisk gruppe, og som derfor tæller i den ene retning, og hvem tilhører en anden etnisk gruppe – flertallet? Det er ud fra det, der ligger af – skal vi sige – viden i det danske samfund og ud fra den almindelige opfattelse i det danske samfund